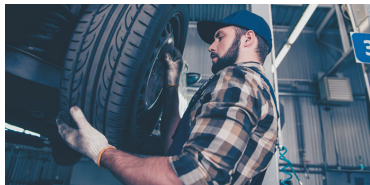

Dajme ojazdeným pneumatikám druhú šancu. Nič nás to nestojí...

Je ľahké byť ekologický, keď je to zadarmo. Tak budme konečne k nášmu životnému prostrediu láskavejší...

Na Slovensku máme vyše tri milióny registrovaných motorových vozidiel a takmer každé z nich za dobu svojej životnosti spotrebuje dve i tri sady zimných a letných pneumatík. Každoročne množstvo vodičov zvažuje, čo s tými, ktoré už dožili. Nie, vyhodí ich na skládku komunálneho odpadu, či do najbližšieho jarku schovaného za stromami nie je dobrý nápad. Nielenže špacia životné prostredie, ale sú i veľkou záťažou pre prírodu.

Stále je potrebná osвета

Tí kreatívnejší z nepotrebných gúm vyrábajú hojdačky, či preliezačky pre deti, záhradkári ich využívajú ako kvetináče, chatári ako súčasť jednoduchej nábytku, alebo vonkajšie schodisko. Najlepšie je ale nechať ich finálne spracovať. Už tri roky totiž platí zákon, ktorý predajcom a pneuservisom nariaduje pneumatiky bezplatne prevziať od konečných užívateľov. Ak vás pneuservis alebo predajca odmietne, prípadne za zber vyžaduje poplatok, hrozí mu mastrná pokuta. Až do výšky osemdesiatšesť eur.

Aby bolo všetko ešte jednoduchšie, vznikli u nás takzvané organizácie zodpovednosti

výrobcov (OZV), ktoré sa o celý proces starajú. Pneumatiky odvezú zo zberných miest (pneuservisov, predajcov) a zabezpečia ich recykláciu. Lidrom medzi nimi je nezisková organizácia ELTMA, združujúca najväčších výrobcov a dovozcov pneumatík na Slovensku, ktorá sa navyše stará o masívnu osvetu. Informovanosť na tomto poli je totiž stále nízka a mnohí vodiči netušia, na čo majú právo. Nevedia ani to, že spätný zber si dávno zaplatili už pri nákupe nových gúm...

Aby zo Slovenska nebola skládka

ELTMA okrem toho, že zabezpečuje odvoz a spracovanie pneumatík, kontroluje aj takzvaný materiálový tok. Teda cestu každej pneumatiky od uvedenia na trh, až po spracovanie. „Monitoring materiálového toku je zásadný nielen pre evidenciu zo strany štátu, ale aj kontrolnú činnosť. Vďaka nej možno odhalovať nekalé praktiky neférových hráčov,“ vysvetľuje konateľ spoločnosti ELTMA Radim Filák. „Je tu reálne riziko nekontrolovateľného importu použitých pneumatík zo zahraničia. Treba mu zabrániť, aby sa zo Slovenska nestal jeden veľký smetný koš. Okrem toho vieme z monitoringu dešifrovať reálnu situáciu na trhu a stanoviť limity na zber a spracovanie pneumatík.“

Pomáhajú aj samosprávy

Ako Radim Filák pokračuje, OZV ELTMA buduje zbernú sieť čo najbližšie a najhustejšie ku konečným spotrebiteľom. Nezväžajú pneumatiky iba z miest, ktoré sú logisticky a eko-

nomicky výhodné, ale tiež z odľahlých lokalít a aj tých najmenších obcí. „Sme presvedčení, že takýto štandard by mal byť samozrejmosťou pre všetkých hráčov na trhu,“ zdôrazňuje. „Tak by nedochádzalo k problémom a pravdepodobne by už nikdy nebolo potrebné riešiť otázku čiernych skládok.“

Veľkú úlohu v celom procese môžu zohrať, a často aj zohrávajú, miestne samosprávy. Hlavne tým, že občanov informujú, kam s opotrebovanými pneumatikami. Môžu však aj sami tento nekomunálny odpad zbierať. A to na základe definovania miesta vo VZN a zaistenia zmluvy s výrobcou, či OZV. Po naplnení kapacít potom zmluvný partner zabezpečí prevoz do spracovateľského závodu. Tento spôsob je vhodný hlavne tam, kde je dostupnosť k pneuservisom problematickejšia.

„ELTMA je súčasťou ELT fóra pri organizácii EU - platformy, ktorá združuje OZV v rôznych štátoch Európy,“ dodáva Radim Filák. „Vďaka tomu získavame najnovšie informácie na úrovni EÚ, vymieňame si skúsenosti, zjednocujeme dáta. Vyvarujeme sa tak začiatočným chybám, spoznáme riziká trhu. Permanentne sa naše znalosti snažíme preniesť do legislatívy, pomáhajú ochrane životného prostredia a ľudského zdravia. Česko a Slovensko patria k posledným krajinám, kde takýto systém vznikol. Máme čo doháňať.“

Bola by škoda nevyužiť potenciál

Je až prekvapivé, koľko možností využitia má opotrebovaná, na pohľad nepotrebná pneumatika. Hlavne keď sa jej chytia odborníci. Po tom, ako ju v spracovateľskom závode rozomelú, vyčlenia z nej kov a textil, je možné spracovať takmer každú súčasť. Textil smeruje do stavebníctva ako izolačný materiál, drôtky z oceľových kordov sa v oceľiarňach roztvia a opäť spracujú. Využitie samotného gumového granúlátu je už dnes rozsiahle a odborníci stále hľadajú nové možnosti. V súčasnosti sa z neho vyrábajú koberčeky do áut, tvorí povrchový materiál v priemyslových halách. Nájdeme ho tiež na murive podzemných parkovísk, betonových páschoch medzi jazdnými pruhmi, na obrubníkoch, v retardéroch.

Je vhodný na výrobu odhlučňovacích pásov pre vlaky, elektrický aj ako prísada do bezhlučového asfaltu. A aby toho nebolo málo, odpadová pneumatika je i efektívnym zdrojom energie, čiže je aj energetický spracovateľná, samozrejme, nie v domácnostiach.

eltma

www.eltma.sk
www.kamspneumatikou.sk